

श्रीमते लक्ष्मीहयवदनपरब्रह्मणे नमः । श्रीमते लक्ष्मीनृसिंहपरब्रह्मणे नमः ।
श्रीमते श्रीवण्शठकोपश्रीवेदान्तदेशिकयतीन्द्रमहादेशिकाय नमः ।

ஸ்ரீமத்பகவத்கீதையின் பதினெட்டாமத்யாயச் சுருக்கம்

சோகத்தூர் ராமாநுஜாச்சார்யர், பெங்களுர்

लक्ष्मीनाथसमारम्भां नाथयामुनमध्यमाम् । अस्मदाचार्यपर्यन्तां वन्दे गुरुपरम्पराम् ॥

तस्य यज्ञवराहस्य विष्णोरमिततेजसः । प्रणामं येऽपि कुर्वन्ति तेषामपि नमो नमः ॥

श्रीमुष्णक्षेत्रजातानां रङ्गलक्ष्मणयोगिनाम् । षट्सप्ततौ समारम्भे कल्पमानमहोत्सवे ॥

गीतोपनिषदः सारभूतेऽध्याये तथाऽन्तिमे । गीतार्थभाष्यसारस्य सङ्ग्रहं प्रस्तुवे मुदे ॥

वाक्सेवालिप्सया तेषां कृपापूर्णाज्ञया हरेः । प्रीत्यै तदीयभक्तानामेष स्यादिति निश्चयात् ॥

ஸ்ரீமத்பரமஹம்ஸேத்யாதி ப்ரக்ருதம் ஸ்ரீமுஷ்ணம் ஸ்ரீமதாண்டவன் ஸ்ரீரங்கராமாநுஜ மஹாதேஸிகனின் திருவடித்தாமரைகளில் அனந்தமான ப்ரணாமங்களை ஸமர்ப்பித்து அன்னாருடைய 76ம் திருநகூத்ர மஹோத்ஸவத்திற்கு அங்கமாக வெளியாகும் மலரில் அந்த ஆசார்யருடைய கருணை கலந்த நியமனத்தை தலைமேற்கொண்டு ஸ்ரீமத்பகவத்கீதையின் பதினெட்டாம் அத்யாயத்தின் பொருளை ஸ்ரீமத்பாஷ்யகாரர் ஸாதித்தபடி அடியேனுடைய சிற்றறிவுக்கு எட்டிய வரையில் வரைந்து தன்யனாக விழைகிறேன். देशिका मे दयन्ताम् ।

ஸாரம் (சுருக்கம்)

பகவத்கீதையின் 18ம் அத்யாயத்தில் மொத்தம் 78 ஸ்லோகங்கள் உள்ளன. இவற்றில் சொல்லப்பட்டுள்ள கருத்தைச் சுருக்கமாகப் பரமாசார்யரான ஸ்ரீ ஆளவந்தார் தம்முடைய கீதார்த்தஸங்க்ரஹத்தில், 'ईश्वरे कर्ताबुद्धिः सत्त्वोपादेयताऽन्तिमे । स्वकर्मपरिणामश्च शास्त्रसाराथ उच्यते ॥' (ஸ்ரீ. ௨௨) என்று ஸாதித்துள்ளார்.

இதை அடியொற்றி ஸ்ரீ எம்பெருமானார் தம் பாஷ்யத்தில், இந்த கடைசி அத்யாயத்தில், மோகூத்துக்கு ஸாதனமாக விதிக்கப்பட்டுள்ள த்யாகம் மற்றும் ஸந்யாஸம் இரண்டும் ஒன்றே என்றும், அவைகளின் ஸ்வரூபமும், பகவானான ஸர்வேஸ்வரனிடமே (எம்பெருமானிடத்திலேயே) எல்லா கர்மங்களின் கர்த்துவத்தை நினைத்தல் வேண்டும் என்றும் (அதாவது எல்லாச் செயல்களையும் செய்விப்பவன் எம்பெருமான் மற்றும் அவை அவனுக்கே ஸமர்ப்பிக்கத் தக்கவை என்றபடி), ஸத்த்வம், ரஜஸ், தமஸ் ஆகிய முக்குணங்களின் தன்மைகளையும் செயல்களையும் கூறி அவற்றுள் ஸத்த்வமே அவஸ்யம் ஏற்கத் தக்கது என்றும், தந்தாமுடைய வர்ணம் (ப்ராஹ்மணன், க்ஷத்ரியன், வைஸ்யன், ஸூத்ரன்) மற்றும் ஆஸ்ரமத்துக்குத் (ப்ரஹ்மசாரி, க்ருஹஸ்தன், வானப்ரஸ்தன், ஸந்யாஸி) தக்க கர்மங்கள் எம்பெருமானுடைய ஆராதனமாவதால் அவைகளால் அவன் ஆராதிக்கப்படும் பொழுது அவை நமக்கு அவனை அடைய உதவுகின்ற நிலையைப் பெறுகின்றன என்பதும், முழு கீதோபதேஸத்துக்குப் பக்தியோகம் தான் திரண்ட பொருள் (முக்கியமான குறிக்கோள்) என்றும் கூறப்பட்டுள்ளதெனத் தெளிவித்திருக்கிறார்.

இங்கு ஸ்ரீ ஆளவந்தார் ஸத்த்வம், ரஜஸ், தமஸ் இவற்றின் தன்மை, செயல் மற்றும் ஸத்த்வத்தின் ஏற்புடைமை இவற்றைக் கூறாதது அவை எம்பெருமானின் கர்த்துவத்தில் (செய்யும் தன்மையில்) அடங்குவதாலெனக் கொள்ள வேண்டும் என்று ஸ்வாமி ஸ்ரீதேஸிகன் தெளிவிக்கிறார். அவ்வாறே பக்தியோகம் தான் கீதையின் குறிக்கோள் என்பதும் எம்பெருமானார் தொடக்கத்திலும் முடிவிலும் பக்தியையே குறித்திருப்பதால் அப்படியே கொண்டாரென்றும், தான் ஸரணாகதி தான் முக்கியமாகச்

சொல்லப்பட்டதென்னும் கருத்துடன் முரண்படாதென்பதையும் தெளிவிக்க, பக்தியோகத்துக்கு அங்கமாக (துணையாக) ஸரணாகதி இருப்பதால் பக்தியோகம் செய்பவருக்கு இது நன்கு அறியலாகும். இது ஸரணாகதி தனித்து ஏற்கப்படும்போதும் (இங்கு 64ம் ஸ்லோகத்தில் எல்லாவற்றிலும் மிகவும் ரஹஸ்யமானதைச் சொல்வதாகக் குறிப்பிட்டுச் சொல்லி மிகப் பரிவுடன் அழைத்து அடுத்த இரு ஸ்லோகங்களில் விதித்துக் கூறப்பட்ட ஸரணாகதி பக்தியோகத்துக்கு அங்கமாக அல்லாமல் முக்யமான ஸாதனமாகவே கொள்ளப்பட்டபோதிலும்) எந்த முரண்பாட்டையும் உண்டாக்காதென்று விளக்கி உள்ளார். இந்த ஸரணாகதியின் தனி நின்ற நிலையைத் தான் வேறு பல க்ரந்தங்களில் பரக்கச் சொல்லி நிலை நாட்டியதையும் நினைவூட்டி உள்ளார்.

ஸ்வாமி ஸ்ரீதேஸிகனும் தாமியற்றிய தமிழ் கீதார்த்தஸங்க்ரஹத்தில், 'சத்துவ வீடுடை நற்கருமம் தானுகந்தமையும் சத்துவமுள்ளது தான் குறிக்கொள் வகை செய்ததுவும் சத்துவ நற்கிரிசைப்பயனும் சரணாகதியும் சத்துவமே தருவான் உரைத்தான் தனிப்பார்த்தனுக்கே' என்று ஸாதித்துள்ளார். அதாவது, ஸத்த்வகுணத்தையே கொடுக்கும் 'महान् प्रभुर्वै पुरुषः सत्त्वस्यैष प्रवर्तकः' என்கிறபடியே ஸத்த்வகுண-ப்ரவர்த்தகனான பரமபுருஷன், ஸத்த்வப்ரயுக்தமான த்யாகத்தை உடையதான அதாவது ஸாத்த்விக-த்யாகத்துடன் கூடிய நற்செயலைத் தான் உகக்கிறான் என்றும், ஆகவே ஸாத்த்விகத்யாகம் அவஸ்யம் செய்ய வேண்டும் என்றும் கூறுவதால் பகவானிடத்தில் கர்த்தருத்வம் அநுஸந்திக்கப்பட்டதாகிறது. ஸத்த்வமுடைய வ்யாபாரத்தையே அநுஷ்டாதாவான (செய்பவனான) தான் லக்ஷ்யமாகக் கொள்ளும்படிச் செய்யும் கார்யங்கள் எல்லாவற்றிலும் ராஜஸ, தாமஸங்களை விட்டு ஸாத்த்விகங்களை மட்டுமே பற்ற ஒன்றைக் காட்டிலும் ஒன்று வேறுபட்டிருக்கும் முக்குணங்களின் கார்யமான வ்யாபாரங்களையும், ஸத்த்வமுலங்களான நல்ல க்ரியைகளுடைய நல்ல பலத்தையும் அதாவது பரமபுருஷனுக்கு ஆராதனம் என்றுணர்ந்து செய்த தன் வர்ணாஸ்ரம தர்மங்கள் பகவானை அடைவிக்கத் தகுந்தபடி மாறும்படியையும், சரமஸ்லோகத்தில் சொல்லப்பட்ட அதிகாரி, செய்யும் முறை மற்றும் பயன் இவற்றுடன் கூடிய ஸரணாகதியையும் ஒப்பில்லாத அர்ஜுனனுக்கு பகவான் அருளிச் செய்தான்.

இங்கு முதல் அடியில், சத்துவ வீடு என்பது ஸாத்த்விகத்யாகம். அதில் கர்த்தருத்வத்யாகம், மமத்வத்யாகம் மற்றும் ப(ஈ)லத்யாகம் அடங்கி உள்ளது. தான் செய்யும் கர்மாவை பகவானே தனக்காகச் செய்வித்துக் கொள்கிறான் என நினைத்தல் கர்த்தருத்வத்யாகம். தான் செய்யும் கர்மத்தைத் தன்னுடையதாகக் கருதாமல் எம்பெருமானுடைய செயல் என்கை மமதாத்யாகம். இந்த கர்மாவின் பயனும் எனதல்ல, இதனால் மிக்க மகிழ்பவன் எம்பெருமானே என நினைப்பது ப(ஈ)லத்யாகம் ஆகும். ஸத்த்வகுணமேலீட்டால் ஸாஸ்த்ரார்த்தங்களை சரிவர அறிந்து செய்யப்படுவதால் இதை ஸாத்த்விகத்யாகம் என்கிறோம். இப்படி செய்யப் பட்ட யாகம், தானம், தபஸ் முதலிய கர்மாக்களை எம்பெருமான் மிக உகந்து ஏற்கிறான் என்று சொல்லப்பட்டுள்ளது.

இரண்டாவது அடியில், கர்மாக்களிலும் ஸாத்த்விக, ராஜஸ, தாமஸ வகைகள் இருப்பதால், தம்தம் வர்ணாஸ்ரமத்துக்கு ஒத்த ஸாத்த்விகத்துடன், பலனை விரும்பாது, டம்பம் முதலியன அற்றுக் கடமை உணர்ச்சியுடன் செய்யப்படும் கர்மமே ஸாத்த்விககர்மாவாகும். இது பகவானுக்கு மிக உகந்ததென்கை.

இப்படிப்பட்ட ஸாத்த்விககர்மங்களால் மகிழ்ந்த பகவான் அவற்றை தன் ஆராதனங்களாக ஏற்று நமக்கு அவனை அடைய அருள் புரிகிறான். ஸரணாகதியையும் விதித்துள்ளான் என மூன்றாம் அடியில் சொல்லப்படுகிறது.

கடைசி அடியில் பகவான் பக்தர்களுக்கு ஸத்துவத்தையே தருவான் என்பது குந்தியின் மகனாய் பரம பக்தனான அர்ஜுனனுக்கு உரைத்தான் என்பதால் தெளிவாகிறது.

கவனிக்க - இங்கு ஸ்வாமி ஸ்ரீ தேஸிகன் ஸ்ரீ ஆளவந்தாரின் ஸங்க்ரஹ ஸ்லோகத்தில் உள்ள 'ஸாஸ்த்ர

ஸாரார்த்த'ச் சொல்லை ஸரணாகதி விஷயமாக விவரித்துள்ளார். அந்த பதம் பாஷ்யகாரரால் 18ம் அத்யாயத்தின் ஆரம்பத்தில் 'कृत्स्नस्य गीताशास्त्रस्य सारार्थो भक्तियोगः' என்று சரமஸ்லோகத்துக்கு முன்பு வரை க்ருஷ்ணனால் விளக்கப்பட்ட பக்தியோகபரமாக வ்யாக்யானம் செய்யப்பட்டாலும் அந்த பாஷ்யம் பக்தியோகத்துக்கு அங்கமாக ஸரணாகதியை விதிப்பதாக சரமஸ்லோகத்தை யோஜிக்கிற-தாகையாலும், கத்யத்தில் சரமஸ்லோகத்தின் தாற்பர்யம் லக்ஷ்மீ தந்த்ர, அஹிர்புத்ந்யஸம்ஹிதா முதலான வெகு ப்ரமாணங்களின் வழியே ஸ்வதந்த்ரஸரணாகதிபரமாக யோஜிப்பதில் ஸ்வாரஸ்யாதிஸயம் இருப்பதாலும், இப்படியே தாற்பர்யசந்த்ரிகை, நிக்ஷேபரகைஷு, கத்யபாஷ்யம் முதலியவற்றில் ஸ்வாமி தாமே ஸமர்த்திக்கையாலும் இங்கு இந்த பதத்தை ஸரணாகதி பரமாக விவரித்தது முரண்படாது.

சற்று விவரம் (விரிவு)

இனி கீதையின் 18ம் அத்யாயம் கூறும் விஷயங்களைச் சற்று விளங்கப் பார்ப்போம். ஸ்லோகங்கள் 1-6 வரை த்யாகம் மற்றும், ஸந்யாஸம் எனப்படுவது ஒன்றே என்பதை அதின் ஸ்வரூபத்தை விளக்கி அதில் உள்ள அபிப்ராயங்கள் அது இன்னது என நிர்ணயிப்பதற்காக வெவ்வேறு வகையில் கூறப்பட்டுள்ளன என்றும், யாகம், தானம், தவம் முதலிய நற்செயல்கள் கட்டாயம் செய்யத்தக்கவை, விடத்தக்கவையல்ல, பக்திசெய்பவர்களின் பக்திக்குத் தடங்கலான பாவங்களை விலக்குகின்றன என்றும், இவை பகவத்ப்ரீதியை விளைவிக்கின்றனவாதலால் நான், எனக்காக, என் கர்மாவைச் செய்கிறேன் என்ற எண்ணங்களை விட்டு அவசியம் செய்யத்தக்கவை என்றும் தெரிவிக்கின்றன.

ஸ்லோகங்கள் 7, 8, 9 முறையே தாமஸ, ராஜஸ, ஸாத்த்விக த்யாகங்களைக் கூறுகின்றன. இப்படி த்யாகம் மூவகையாம். நித்ய, நைமித்திக கர்மாக்களைக் கெட்ட அறிவால் செய்யாது விடுதல் தாமஸத்யாகம். பணச்செலவு, உடற்சோர்வு, மனக்கலக்கம் முதலிய காரணங்களால் கர்மாக்களின் பெருமையை அறிந்திருந்தும் செய்யாது விடுதல் ராஜஸத்யாகம். ஸாத்த்விகத்யாகம் ஏற்கனவே மேல் கூறப்பட்டுள்ளது.

10ம் பாட்டில் ஸாத்த்விகத்யாகம் தெளிவான அறிவை வளர்த்து, ஐயங்களை ஒழித்து, நன்மை பயப்பவையைப் பாராட்டவோ, தீமை விளைப்பவையை வெறுக்கவோ செய்யாதிருக்கும் மனநிலையை அளிக்கிறது எனக் கூறப்பட்டுள்ளது.

11ல் உடல் உள்ள வரை ஏதாவதொரு செயலைச் செய்யாதிருக்க முடியாதாகையால் கர்மாவைச் செய்து பயனை மட்டும் விரும்பாதவனே த்யாகி எனப்படுவான் என்று சொல்கிறது.

இதன் பேரில் உண்டாகும் ஐயங்களைப் போக்க 12ல் அநிஷ்டம், இஷ்டம், மிஸ்ரம் என்று மூவகையாகக் கர்மாக்கள் உள்ளதைத் தெரிவித்து, த்யாகி(ஸந்யாஸி)களுக்கு ஸாத்த்விகத்யாகத்துடன் கர்மாக்களைச் செய்வதால் எந்த விதமான பலனும் வாராது எனப்பட்டது.

13-17ல் - எந்த கார்யத்துக்கும் ஐந்து காரணங்கள் கூறப்பட்டுள்ளன. அவையாவன - உடல், செய்பவன் (ஜீவன்), பலவகையான இந்த்ரியங்கள் (கருவிகள்), பலவகையான மூச்சுக்காற்றின் வெவ்வேறு வகையான ஸஞ்சாரம், மற்றும் ஐந்தாவதாய் முக்கியமான பரமாத்மா என்பவை. இப்படி ஐவர் சேர்ந்து செய்யும் செயற்களில் தான் மட்டுமே செய்பவனாக நினைப்பவன் அறிவிலியாவன். இப்படி பகவானை முக்கிய கர்த்தாவாகவும், தனக்கு மூவகையான த்யாகம் வகுத்திருப்பதை அறிபவன் எல்லா ஜீவாத்மாக்களையும் கொன்றாலும் கொலையாளி ஆகான். அதன் பயனையும் அடையான்.

பின்னர் மூவகைப் பிரிவுகள் பல சொல்லப்படுகின்றன. அதில் கர்மாவை விதிக்கும் ஸாஸ்த்ரமானது - ஶ்னாந், ஜெய், ஶ்னாநா - செய்யும் கர்மாவைப் பற்றின அறிவு, செய்ய வேண்டிய கர்மம், அதனைத் தெளிவாக அறிந்தவன் என மூவகைப்படும். இவற்றுள் ஜெயம் - அறியப்படும் கர்மத்திலும் கர்மம், கர்மம்,

कर्ता - செய்தற்கு வேண்டும் திரவியம் முதலியன, யாகம் முதலிய கர்மா மற்றும் அதைச் செய்பவன் என மூவகை உள. (18ம் ஸ்லோகம்).

பிறகு ज्ञानं, कर्म, कर्ता - அறிவு, கர்மா மற்றும் செய்பவன் என்பனவும் ரஜஸ், தமஸ், ஸத்த்வம் எனும் குணங்களின் மாற்றத்துக்கு ஏற்ப மூவகையாம். (19ம் ஸ்லோகம்).

20-22ல் ஸாத்த்விக, ராஜஸ, தாமஸ அறிவுகள் கூறப்படுகின்றன. அறிவில் ஸாத்த்விகாதி பேதமாவது, ஜீவனின் கர்த்துவம் ஸத்த்வம் முதலிய குணங்களுக்கு வசப்பட்டது எனவாம்.

23-25ல் ஸாத்த்விக, ராஜஸ, தாமஸ கர்மாக்கள் கூறப்படுகின்றன.

26-28ல் ஸாத்த்விக, ராஜஸ, தாமஸ கர்த்தாக்கள் கூறப்படுகின்றனர்.

29ல் बुद्धि, धृति - புத்தி, த்ருதிகளில் மூவகைப் பிரிவைப் பற்றிச் சொல்வதாக ப்ரதிஜ்ஞை. கீழே விவரிக்கப்பட்ட ஜ்ஞானம் (கர்மாவைச் செய்பவனுக்கு அனுஷ்டான தஸையில் ஆத்மாவைப் பற்றிய அறிவு) வேறு, எல்லாத் தத்துவங்களையும் புருஷார்த்தங்களையும் ஸாஸ்திரத்தின் மூலம் நிர்ணயிக்கிற புத்தி வேறு. த்ருதி என்பது தைர்யம் அதாவது மன உறுதி.

30-32ல் ஸாத்த்விக, ராஜஸ, தாமஸ புத்திகள் கூறப்படுகின்றன.

33-35ல் ஸாத்த்விக, ராஜஸ, தாமஸ த்ருதிகள் (தைரியங்கள்) கூறப்படுகின்றன.

36-40ல் ஸாத்த்விக, ராஜஸ, தாமஸ ஸுகங்கள் கூறப்படுகின்றன. எல்லா ஜீவர்களும் இம் மூன்று குணங்களுக்கு வசமானவர்களே என்றும் கூறப்பட்டுள்ளது.

41-44ல் ப்ராஹ்மணன், க்ஷத்ரியன், வைஸ்யன், ஸூத்ரன் இவர்களுக்கு ஸத்த்வாதி குணங்களின் தாரதம்யமுள்ள உடலின் தொடர்பால் அதிகாரம் வேறுபட, ஸாஸ்த்ரம் வகுத்துள்ள கர்மங்களை குணம், செயல், ஜீவனோபாயம் (தொழில் அல்லது वृत्ति வ்ருத்தி) முதலியன கூறப்பட்டுள்ளன.

45-47ல் அவரவர் தம்தம் வர்ணத்துக்கு ஏற்ற செயல்களால் எம்பெருமானை ஆராதித்து ஸித்தியை அடைகின்றனர் எனப்பட்டது.

48-49ல் குறைகள் இருப்பினும் இது மாறாது. தன் கருமமே சிறந்ததென அனுஷ்டிப்பவன் யோகதஸையைப் பெறுகிறான்.

50ல் யோகம் செய்யத்தக்கவன் ஆத்மாவை அடையும் வழியைப்பற்றி விளக்குவதாகச் சொல்லி, 51-53ல் அதன் விளக்கம் கூறப்பட்டது.

54ல் ஆத்மதர்ஸனம் பெற்றவன் த்யானத்துக்குத் (பரபக்திக்கு) தகுதி பெறுவது சொல்லிற்று.

55ல் பரபக்தியின் பயன் நேராகவும் மற்ற வாயிலாகவும் கிட்டுவது சொல்லப்படுகிறது.

56-57ல் பகவத்ப்ரீதிக்காகச் செய்யும் நித்ய, நைமித்திக, காம்ய கர்மாக்கள் பலனைக் கருதாததால் மோக்ஷஸாதனங்களாகும் எனப்படுகிறது.

58-60ல் பகவானையே நினைத்து ஸாத்த்விககர்மாக்களைச் செய்ய அவன் அனுக்ரஹத்தால் எல்லாக் கஷ்டங்களும் விலகுமெனவும் அப்படி அல்லாத போது பேரிழவும் நேருமென அர்ஜுனனுக்கு அறிவுரை.

61-63ல் எல்லாரையும் கட்டுப்படுத்தும் பகவானை எப்பொழுதும் முக்கரணங்களாலும் அடைந்து

பெரும் பேறு பெறச்சொல்லல். இனி கர்ம, ஜ்ஞான, பக்தி யோகங்களில் சொல்ல வேண்டியது எதுவும் இல்லை. இவற்றை ஆலோசித்து உன் விருப்பப்படி செய்யென விடல்.

64-66ல் மீண்டும் பரமப்ரியனான அர்ஜுனனுக்குக் கீழ்க்கூறியபடி ஸாஸ்த்ரஸாரார்த்தமான பரமஹிதமும் ரஹஸ்யமுமான ஸரணாகதி, சரமஸ்லோகத்தில் கூறப்படுகிறது.

66 - சரமஸ்லோகம் - எல்லா தர்மங்களையும் விட்டு என்னையே ஸரணமாகப் பற்று. நான் உன்னை எல்லாப் பாவங்களிலிருந்தும் விடுவிக்கிறேன். வருந்தாதே.

இங்கு ஸாத்வித்யாகமே சற்று விளக்கத்துடன் நியமிக்கப் பெறுகிறதென்றும், பக்தியோக-விரோதிபாபநிவர்த்தகமான அங்கப்ரபத்தி உபதேஸிக்கப்படுகிறதென்றும் இரு யோஜனைகள் பாஷ்யத்தில் உரைக்கப் பட்டுள்ளன.

ஸ்வதந்த்ர ப்ரபத்தி விஷயமாக ஸ்வாமி ஸ்ரீ தேஸிகன் உரைத்ததன் சுருக்கம் - 'கிருஷ்ண! நான் மோக்ஷத்தை விரும்புகிறேன். அதற்கு ஸாதனமாக நீ கூறின பக்தியோகத்தை என்னால் செய்ய முடியாது. நான் அஸமர்த்தன். அந்த பாரத்தை என் தலையில் சுமத்தாதே. நீயே எனக்கு உபாயமாக இருக்க வேண்டும். அதாவது என் விஷயத்தில் பக்தியோகத்தை அபேக்ஷிக்காமல் மோக்ஷவிரோதிகளான பாவங்களையெல்லாம் பொறுத்து எனக்கு மோக்ஷமளிக்க வேண்டும் என்று ப்ரார்த்தி. ஸமர்த்தனான நான், என்னிடத்தில் பரந்யாஸம் செய்த உன்னை நீ விரும்பும் ஸமயத்தில், மோக்ஷவிரோதிகளான எல்லாப் பாவங்களிலிருந்தும் விடுவித்து மோக்ஷம் அடையச் செய்கிறேன்; கவலைப்படாதே' என்று.

67ல் கீதை யாருக்குச் சொல்லலாகாதென வரையறுக்கிறது.

68-71ல் கீதையை உரைத்தல், கேட்டல், ஒதுதல் முதலிய செய்வார்க்குப் பலன்கள்.

72-73ல் க்ருஷ்ணன் அர்ஜுனனுக்குத் தெளிவு உண்டாயிற்றா என வினவ, அவன் ஆம் எனல். க்ருஷ்ணன் சொற்படி நடப்பதாகக் கூறல்.

74-77ல் ஸஞ்ஜயன் கீதோபதேஸத்தை நேராகக் கேட்க முடிந்ததற்காகப் பரம ஸந்தோஷம் அடைதல், வ்யாஸரைப் புகழ்தல், மயிர்க் கூச்சுடன் திரும்பத் திரும்ப கேஸவ, அர்ஜுனர்களின் ஸம்வாதத்தை நினைத்து நினைத்து அகமகிழ்தல்.

78ல் எங்கு எல்லா சேதனாசேதனங்களுக்கும் அடைத்த இயல்புகளைக் கொடுக்கும் கண்ணனும், வில்லாளிகளிற் சிறந்த அர்ஜுனனும் உளரோ அங்கு நிலையான செல்வம், உறுதியான வெற்றி, நற்பண்புகள், ந்யாயம் ஆகியவை குடிகொண்டிருக்கும் என முடிவு.

இவ்வாறு சுருங்கக் கீதையின் கடைசி அத்யாயத்தின் பொருளை அனுபவித்து க்ருதார்த்தனானேன்.

भगवानेव स्वनियाम्य-स्वरूपस्थिति-प्रवृत्ति-स्वशेषतैकरसेन मया स्वकीयैश्च उपकरणैः स्वाराधनैकप्रयोजनाय परमपुरुषः श्रियः पतिः सर्वशेषी स्वशेषभूतमिदं गीतान्तिमाध्यायार्थलेखनाख्यं कर्म स्वस्मै स्वप्रीयते स्वयमेव कारितवान् ।

मोक्षसंन्यासयोगाख्ये गीताध्याये तथान्तिमे । प्रोक्तार्थाः संगृहीता हि प्रीत्यै नरहरेरिह ॥

प्रीयन्तां भगवद्भक्ता गीतार्थास्वादने रताः । रङ्गलक्ष्मणयोगीन्द्रा एधन्तां शरदां शतम् ॥

वात्स्यरामानुजार्योऽयं तैत्तिरीयः कृती मुदा । समर्पयति कृष्णाय लेखनं तद्विरां शुभम् ॥

वक्ता श्रोता वचनविषयः प्रीयतां वासुदेवः । श्रीकृष्णार्पणमस्तु । शुभमस्तु ॥

